

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quid sit bonus finis, scilicet chaitas. B

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

DE VOLUNTATE ET FINE, EX QUO
& ipsa iudicatur.

DISTINCT. XXXVIII.

POST prædicta de voluntate eiusque fine differendum est. Sciendum ergo est, quod ex fine suo, ut ait Aug. voluntas cognoscitur, utrum recta an prava sit. Finis autem bonæ voluntatis beatitudo est, vita æterna, ipse Deus. Malæ verò finis est aliud, scilicet, mala delectatio, vel aliquid aliud in quo non debet voluntas quiescere. Finem verò bonum insinuat Propheta dicens: Omnis consummationis vidi finem, &c. Caritas ergo cuius latum mandatum est, finis omnis consummationis est, id est, omnis bonæ voluntatis & actionis, ad quam omne præceptum referendum est. Vnde Aug. in Ench. Omnia præcepta diuina referuntur ad charitatem. De qua dicit Apostolus. Finis præcepti est charitas de corde puro, & conscientia bonâ & fide non ficta. Omnis itaque præcepti finis charitas est, id est, ad charitatem refertur omne præceptum. Quod verò ita fit vel timore pœnæ, vel aliqua intencione carnali, ut non referatur ad charitatem quæ est dilectio Dei & proximi, non dum fit quemadmodum oportet fieri, quamuis fieri videatur. Tunc enim rectè fiunt quæ mandat Deus & quæ consilio monet, cum referuntur ad dilectionem Dei & proximi. His verbis aperte insinuat, quis sit rectus finis voluntatis siue actionis bonæ, scilicet charitas, quæ & Deus est, ut supra ostendimus.

Quod Deus est finis omnis bonæ actionis, quia charitas est: nec tantum Spiritus S sed etiam Christus, & pater: nec hi sunt tres fines, sed vnus.

Qui ergo charitatem sibi ponit finem, Deum sibi ponit finem: vnde & Christum finem legis ad iustitiam dicit Apostolus esse omni credenti. Et rectè dicitur Christus finis legis ad iustitiam: quia
Aug. cap. 19. ut ait Aug. in lib. sentent. Prosperi, in Christo lex iusti-

Aug. in principio, cap. 6. lib. II. de Trinitate, tom. 3.

Aug. in Enchir. in principio, cap. 121. Tomo 3. Psal. 118. Cap. 121. in Tomo 1. 4. Tim. 1. a.

Rom. 10.

Aug. cap. 19.

iusiitiz non consumitur, sed impletur. Omnis enim perfectio ex ipso, & in ipso est: & ultra quem non est, quo spes se extendat. Finis fidelium Christus est, ad quem cum peruenerit currentis intentio, non habet quo amplius possit venire, sed habet id, in quo debeat permanere. Finis ergo rectus atque supremus Deus pater est, & filius, & Spiritus S. nec hi tres sunt tres fines, sed vnus finis: quia non tres dii, sed vnus Deus.

Quod omnes bonæ voluntates vnum habent finem: & tamen quedam bonæ diuersos fines sortiuntur. C

Sed quæritur. Vtrum omnes bonæ voluntates vnum tantum habeant finem? De hoc Aug. in 11. lib. de Trin. ait, Aliæ atque aliæ voluntates suos proprios fines habent, qui tamen referuntur ad finem illius voluntatis, qua volumus beatè viuere, & ad eam peruenire vitam, quæ non referatur ad aliud, sed amanti per seipsam sufficiat: quemadmodum voluntas videndi finem habet visionem, & voluntas videndi fenestram, finem habet fenestraz visionem. Altera verò est voluntas per fenestram videndi transeuntes, cuius item finis est visio transeuntium. Ad quod etiam prædictæ referuntur voluntates. Item rectæ sunt voluntates, & omnes sibimet religatæ, si bona est illa, ad quam cunctæ referuntur. Si autem praua est, prauæ sunt omnes, & ideo rectarum voluntatum connexio iter quoddam est ascendendum ad beatitudinem, quod certis velut passibus agitur. Prauarum autem & distortarum voluntatum implicatio vinculum est, quo alligabitur qui hoc agit, vt proiciatur in tenebras exteriores. His auctoritatum testimoniis euidenter monstratur, plures in fidelibus rectas esse voluntates proprios ac diuersos fines habentes, & tamen vnum eundemque, quia omnes referuntur ad vnum, qui est finis finium, de quo paulo ante diximus, ita è conuerso fortè est & in malis.

Hh 3

Quæ-

*lib. sent prof.
& habetur
to. 3. in fine
operum Au-
gust. & in
operibus.
Ibid. Aug.
cap. 206.*

*Cap. 6. non
longè à prin-
cipio.*